

ΕΚΘΕΣΗ

Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους
(άρθρο 75 παρ.1 του Συντάγματος)

Στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων «Διατήρηση δεδομένων που παράγονται ή υποβάλλονται σε επεξεργασία σε συνάρτηση με την παροχή διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή δημοσίων δικτύων επικοινωνιών, χρήση συστημάτων επιτήρησης με τη λήψη ή καταγραφή ήχου ή εικόνας σε δημόσιους χώρους και συναφείς διατάξεις».

Α. Με τις διατάξεις του υπόψη νομοσχεδίου, ρυθμίζονται θέματα σχετικά με: α) τη διατήρηση δεδομένων σε συνάρτηση με την παροχή υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή δημοσίων δικτύων επικοινωνιών, κατ' εφαρμογή Κοινοτικής Οδηγίας και β) τη χρήση συστημάτων επιτήρησης με τη λήψη ή καταγραφή ήχου ή εικόνας σε δημόσιους χώρους. Ειδικότερα:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

Με τις διατάξεις του Κεφαλαίου αυτού, μεταφέρεται στο εσωτερικό δίκαιο η Οδηγία 2006/24/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15^{ης} Μαρτίου, σχετικά με τη διατήρηση δεδομένων, που παράγονται ή υποβάλλονται σε επεξεργασία σε συνάρτηση με την παροχή διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή δημοσίων δικτύων επικοινωνιών και προβλέπονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1.α. Καθορίζεται το αντικείμενο και το πεδίο εφαρμογής των ανωτέρω ρυθμίσεων και δίδεται η έννοια των όρων, που αναφέρονται στις προτεινόμενες διατάξεις για την εφαρμογή τους.

β. Προσδιορίζονται οι υποχρεώσεις των παρόχων διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή δημοσίου δικτύου επικοινωνιών, οι οποίοι,

κατά παρέκκλιση των κειμένων διατάξεων (ν.3471/2006), υποχρεούνται να διατηρούν τα οριζόμενα δεδομένα, που παράγονται ή υποβάλλονται σε επεξεργασία από αυτούς, προκειμένου να καθίστανται διαθέσιμα στις αρμόδιες υπηρεσίες, για τη διακρίβωση ιδιαίτερα σοβαρών εγκλημάτων.

- Δεδομένα, που αποκαλύπτουν το περιεχόμενο των επικοινωνιών, απαγορεύεται να διατηρούνται.

γ. Για την πρόσβαση των αρμοδίων αρχών στα ανωτέρω δεδομένα, εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν. 2225/1994. **(άρθρα 1 – 4)**

2.α. Καθορίζονται οι κατηγορίες δεδομένων, που διατηρούνται, σχετικά με τον προσδιορισμό της πηγής, του προορισμού, της διάρκειας, τού είδους, του εξοπλισμού κ.λπ. της επικοινωνίας.

β. Τα διατηρούμενα δεδομένα παράγονται και αποθηκεύονται σε φυσικά μέσα, που βρίσκονται εντός της Ελληνικής Επικράτειας και για το οριζόμενο χρονικό διάστημα.

γ. Μετά το πέρας του ανωτέρω διαστήματος, τα δεδομένα καταστρέφονται με αυτοματοποιημένη διαδικασία από τον πάροχο, με τις οριζόμενες εξαιρέσεις.

(άρθρο 5 και 6)

3.α. Προσδιορίζονται οι αρχές ασφάλειας, που εφαρμόζονται από τους παρόχους υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών διαθέσιμων στο κοινό ή δημοσίου δικτύου επικοινωνιών, στα διατηρούμενα δεδομένα, με την επιφύλαξη των διατάξεων για την προστασία προσωπικών δεδομένων και του απόρρητου της επικοινωνίας.

β. Οι πάροχοι υποχρεούνται να καταρτίζουν ειδικό σχέδιο πολιτικής ασφάλειας ως προς τα μέσα, τις μεθόδους και τα μέτρα που διασφαλίζουν την τήρηση των προαναφερόμενων αρχών.

- Για την εφαρμογή των εν λόγω ρυθμίσεων, εκδίδεται κοινή πράξη της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (ΑΠΔΠΧ) και της Αρχής Διασφάλισης Απορρήτου των Επικοινωνιών (ΑΔΑΕ).

γ. Η διαδικασία και ο τρόπος εφαρμογής των σχετικών με τον τρόπο διατήρησης και διαβίβασης των δεδομένων διατάξεων, καθορίζεται με κανονισμό της ΑΔΑΕ.

δ. Οι ανωτέρω Αρχές (ΑΔΑΕ και ΑΠΔΠΧ), ως εποπτικές αρχές, έχουν τις αρμοδιότητες που προβλέπονται σχετικά στους νόμους 3115/2003 και 2472/1997, αντίστοιχα.

ε. Καθιερώνεται η υποχρέωση της ΑΔΑΕ, να αποστέλλει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή ετήσια στατιστικά στοιχεία, με το οριζόμενο περιεχόμενο, τα οποία δεν περιλαμβάνουν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα. **(άρθρα 7 – 10)**

4. Θεσπίζονται ποινικές και διοικητικές κυρώσεις για τους παραβάτες των προαναφερόμενων διατάξεων. Ειδικότερα:

α.ι) Όποιος προβαίνει στις οριζόμενες ενέργειες (λαμβάνει γνώση, συλλέγει, αντιγράφει, αλλοιώνει, καταστρέφει, μεταδίδει κ.λπ.), σε σχέση με τα δεδομένα που διατηρούνται από τον πάροχο διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή δημόσιου δικτύου επικοινωνιών, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα έτη, εκτός αν προβλέπονται αυστηρότερες ποινές από άλλες διατάξεις.

ii) Στις ειδικά οριζόμενες περιπτώσεις, επιβάλλεται, κατά περίπτωση, κάθειρξη μέχρι δέκα ετών και χρηματική ποινή που κυμαίνεται από 55.000 Ευρώ έως 200.000 Ευρώ, ή κάθειρξη και χρηματική ποινή που κυμαίνεται από 55.000 Ευρώ έως 300.000 Ευρώ.

iii) Σε περίπτωση που ανωτέρω πράξεις τελούνται από αμέλεια, επιβάλλεται φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών.

β. Προσδιορίζονται οι διοικητικές κυρώσεις, που επιβάλλονται για την παράβαση των οριζόμενων υποχρεώσεων, στις οποίες περιλαμβάνονται απλή σύσταση, πρόστιμο που κυμαίνεται από 20.000 έως 5.000.000 Ευρώ και οριστική ανάκληση του δικαιώματος παροχής υπηρεσιών.

- Ορίζονται οι αρμόδιες υπηρεσίες, που επιβάλλουν τις προαναφερόμενες κυρώσεις (η ΑΔΑΕ και η Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων - ΕΕΤΤ, κατά περίπτωση), οι αποφάσεις των οποίων υπόκεινται σε προσφυγή ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών και κατά των αποφάσεων αυτού επιτρέπεται αίτηση αναιρέσεως ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας (ΣτΕ).

γ. Προβλέπεται η αστική ευθύνη φυσικού ή νομικού πρόσωπου, που ενεργώντας κατά παράβαση των διατάξεων του υπό ψήφιση νόμου, προκαλεί σε άλλον περιουσιακή ζημία ή ηθική βλάβη.

- Ο κατά τα ανωτέρω παραβάτης υποχρεούται στην πλήρη αποζημίωση ή χρηματική ικανοποίηση, η οποία ορίζεται στο ποσό των 10.000 Ευρώ, εκτός εάν ζητηθεί από τον ενάγοντα μικρότερο ποσό. **(άρθρα 11 – 13)**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

Με τις διατάξεις του Κεφαλαίου αυτού, ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τη χρήση συστημάτων επιτήρησης με τη λήψη ή καταγραφή ήχου ή εικόνας σε δημόσιους χώρους και προβλέπονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1.α. Απαριθμούνται περιοριστικά οι περιπτώσεις, στις οποίες επιτρέπεται η εγκατάσταση και λειτουργία συστημάτων επιτήρησης με τη λήψη ή καταγραφή ήχου ή εικόνας σε δημόσιους χώρους, εφόσον συνεπάγεται την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (διαφύλαξη της εθνικής άμυνας, προστασία πολιτεύματος, αποτροπή και καταστολή εγκλημάτων κ.λπ.).

- Η εγκατάσταση και λειτουργία των συστημάτων επιτήρησης σε δημόσιους χώρους διενεργείται μόνο από τις κρατικές αρχές, με τήρηση της αρχής της αναλογικότητας.

β. Καθορίζεται η έννοια των δημόσιων χώρων, για την εφαρμογή των προαναφερόμενων ρυθμίσεων.

γ.ι) Παρέχεται η εξουσιοδότηση, για τον καθορισμό, με π.δ., των αρμόδιων κρατικών αρχών, της διαδικασίας και των προϋποθέσεων για την εγκατάσταση των συστημάτων επιτήρησης, του είδους των προσωπικών δεδομένων που τυγχάνουν επεξεργασίας, συλλογής, αποθήκευσης, χρήσης κ.λπ., των δικαιωμάτων των φυσικών προσώπων, της έννομης προστασίας, του ελέγχου από την ΑΠΔΠΧ, καθώς και όλων των θεμάτων που σχετίζονται με την εφαρμογή της ρύθμισης αυτής.

iii) Η κατά τα ανωτέρω εγκατάσταση και λειτουργία των συστημάτων επιτήρησης από δημόσιες αρχές, ο.τ.α., φυσικά ή νομικά στους χώρους που διαχειρίζονται, επιτρέπεται για το σκοπό προστασίας προσώπων και αγαθών, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες της ΑΠΔΠΧ.

δ. Επανακαθορίζεται το πεδίο εφαρμογής των διατάξεων του ν. 2472/1997, σχετικά με την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, οι οποίες εφαρμόζονται, εφεξής και στις περιπτώσεις που η επεξεργασία δεδομένων γίνεται από: i) δικαστικές – εισαγγελικές αρχές και τις λοιπές αναφερόμενες υπηρεσίες με σκοπό τη βεβαίωση εγκλημάτων, ii) δημόσιες αρχές, με τη λειτουργία τεχνικών μέσων καταγραφής ήχου ή εικόνας σε δημόσιους χώρους, για τη διαφύλαξη της δημόσιας ασφάλειας κ.λπ.

(άρθρο 14)

2. Τροποποιούνται οι διατάξεις, που αφορούν στην οργάνωση και λειτουργία της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (ν.2472/1997) και προβλέπονται τα εξής:

α. Επανακαθορίζονται η ιδιότητα των τακτικών και αναπληρωματικών μελών της Αρχής, καθώς και οι αρμοδιότητες αυτής.

β. Παρέχεται η δυνατότητα απόσπασης στην Αρχή, κατά παρέκκλιση των κειμένων διατάξεων, μέχρι δέκα (10) υπαλλήλων ΠΕ κατηγορίας από δημόσιες υπηρεσίες, ν.π.δ.δ., ο.τ.α. και νομικά πρόσωπα του ευρύτερου δημόσιου τομέα. Οι εν λόγω αποσπάσεις διενεργούνται με κ.υ.α., κατά την οριζόμενη διαδικασία και για διάρκεια δύο ετών, μετά την πάροδο της οποίας οι αποσπασμένοι επανέρχονται, αυτοδικαίως, στην θέση τους.

- Οι αποσπασμένοι αμείβονται από τον φορέα προέλευσής τους και λαμβάνουν το μισθό και τα επιδόματα της οργανικής τους θέσης, που δεν συνδέονται με την ενεργό άσκηση των καθηκόντων τους.

(άρθρο 15)

3. Τροποποιούνται οι διατάξεις του άρθρου 11 του ν.3471/2006, σχετικά με τον τρόπο πραγματοποίησης μη ζητηθεισών επικοινωνιών με οποιοδήποτε μέσο ηλεκτρονικής επικοινωνίας, για σκοπούς απευθείας εμπορικής προώθησης προϊόντων και υπηρεσιών και για διαφημιστικούς σκοπούς και προσδιορίζεται ο χρόνος έναρξης ισχύος της συγκεκριμένης ρύθμισης.

(άρθρο 16)

4. Προβλέπεται η συγκρότηση, με υπουργική απόφαση, Επιτροπής, με σκοπό την κωδικοποίηση διατάξεων, που αφορούν στο απόρρητο και την ασφάλεια των επικοινωνιών, καθώς και την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

(άρθρο 17)

5. Συμπληρώνονται οι διατάξεις του άρθρου 2 του ν.3783/2009 (περί ταυτοποίησης χρηστών κινητής τηλεφωνίας κ.λπ.) και επανακαθορίζονται τα στοιχεία ταυτότητας του συνδρομητή (κατόχου και χρήστη) κινητής τηλεφωνίας που τον προσδιορίζουν, με την προσθήκη σε αυτή της διεύθυνσης κατοικίας ή διαμονής, την οποία οι πάροχοι υποχρεούνται να διατηρούν και να διαβιβάζουν ως διατηρούμενα δεδομένα, για τις εφεξής συναπτόμενες συμβάσεις.

(άρθρο 18)

Β. Από τις προτεινόμενες διατάξεις, προκαλούνται τα ακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα:

Ι. Επί του κρατικού προϋπολογισμού

1. Ενδεχόμενη δαπάνη, από τυχόν επιβολή ποινών κάθειρξης στους παραβάτες των διατάξεων του υπό ψήφιση νόμου. **(άρθρο 11 παρ. 1, 2 και 3)**

2. Ενδεχόμενη ετήσια δαπάνη, από την χορήγηση της ειδικής πρόσθετης αμοιβής στους αποσπασμένους από δημόσιες υπηρεσίες, ο.τ.α., ν.π.δ.δ. και νομικά πρόσωπα του ευρύτερου δημόσιου τομέα, στην Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα. (άρθρο 15 παρ. 4) Η δαπάνη εκ της αιτίας αυτής εξαρτάται από πραγματικά γεγονότα (αριθμός και κατηγορία αποσπασμένων κ.λπ) και από την έκδοση σχετικής κ.υ.α.

3. Ενδεχόμενη εφάπαξ δαπάνη, από τυχόν καταβολή αποζημίωσης στα μέλη της Επιτροπής, που συγκροτείται για την κωδικοποίηση διατάξεων, που αφορούν στο απόρρητο και την ασφάλεια των επικοινωνιών, καθώς και την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών. (άρθρο 17 παρ.1) Η δαπάνη εκ της αιτίας αυτής εξαρτάται από πραγματικά γεγονότα και από την έκδοση σχετικής υπουργικής απόφασης.

4. Ενδεχόμενη αύξηση εσόδων, από την είσπραξη των προβλεπόμενων προστίμων, που επιβάλλονται ως διοικητική κύρωση στους παραβάτες των διατάξεων του υπό ψήφιση νόμου. (άρθρο 12 παρ. 1)

II. Επί του κρατικού προϋπολογισμού και του προϋπολογισμού του ΤΑΧΔΙΚ και των λοιπών φορέων της παρ. 2 του άρθρου 4 του ν. 663/1977 (Ενιαίο Ταμείο Ανεξάρτητα Απασχολούμενων, ΟΓΑ, ΟΑΕΕ κ.λπ.)

Ενδεχόμενη αύξηση εσόδων από την είσπραξη των προβλεπόμενων χρηματικών ποινών και τη μετατροπή σε χρηματικές των ποινών φυλάκισης που επιβάλλονται κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παρ. 4 του άρθρου 11.

Αθήνα 6 Ιανουαρίου 2011
Ο Γενικός Γραμματέας
Ελένη Θεοφανοπούλου κ.α.α.
Ελένη Θεοφανοπούλου

